

Wat betekenen de nieuwe regels in de praktijk?

We kunnen vooruit met het Bouwbesluit

Op 1 april jl. is het nieuwe Bouwbesluit in werking getreden. Met het Bouwbesluit 2012 wordt de regelgeving rond de bouw in Nederland een stuk logischer en overzichtelijker. De regels en voorschriften zijn vanaf nu eenduidig: ze gelden overal en voor iedereen. Dat is belangrijk, omdat ondernemers gebaat zijn bij duidelijkheid. Optimaal presteren en inspelen op nieuwe mogelijkheden gaat nu eenmaal het beste op een speelveld waar iedereen dezelfde kansen heeft. Vanuit de installatiebranche is Uneto-VNI nauw betrokken geweest bij het samenstellen en formuleren van de nieuwe verzameling regels en voorschriften. In dit artikel staan de belangrijkste wijzigingen op een rijtje.

Dick Reijman, woordvoerder/pr-adviseur Uneto-VNI

Het vorige Bouwbesluit dateert uit 2003. Sindsdien is er veel veranderd, ook in de bouw. De Rijksoverheid heeft daarom in samenwerking met diverse organisaties en instanties gewerkt aan een nieuwe versie, die eind augustus 2011 is gepubliceerd in het Staatsblad en na wat wijzigingen en aanvullingen in december van het afgelopen jaar is afgerond. Het Bouwbesluit 2003 bestond uit de bouwtechnische voorschriften waar bouwwerken en hun installaties aan moeten voldoen. Het Bouwbesluit 2012 gaat verder en bevat ook een aantal voorschriften voor het gebruik van gebouwen en het bouwproces. Het gaat dan met name over onderwerpen als brandveiligheid, de aansluiting op nutsvoorzieningen, de bereikbaarheid en de geluidshinder tijdens de bouw. Daarbij moet worden aangetekend dat het Bouwbesluit uitsluitend toetst op minimale prestaties; de wens van de markt ligt doorgaans op een veel hoger niveau.

■ VERSCHILLEN

Uiteraard zijn in het nieuwe Bouwbesluit tal van nieuwe regels en voorschriften opge-

nomen. Maar de belangrijkste verschillen tussen het nieuwe en het oude Bouwbesluit zitten niet in de details, maar in de vorm en de reikwijdte. Een belangrijk doel was vanaf het begin om te komen tot een toegankelijker en makkelijker leesbaar Bouwbesluit. Geen ondoordringbaar juridisch boekwerk, maar een waardevol en bruikbaar instrument voor de praktijk. Dat doel is helaas niet volledig bereikt: de materie blijft omvangrijk en lastig, maar het Bouwbesluit 2012 is in elk geval een flinke stap in de goede richting.

Een tweede opvallend verschil met het Bouwbesluit van 2003 is de algemene geldigheid. Tot nu toe is het zo dat in diverse gemeenten in ons land afwijkende en aanvullende voorschriften gelden. Zulke uitzonderingen maken de basis van het Bouwbesluit zwakker en zorgen voor veel verwarring. Uneto-VNI heeft er sterk op aangedrongen om te komen tot één Bouwbesluit en die inspanningen hebben effect gehad. Met het nieuwe Bouwbesluit heeft de branche een duidelijk uitgangspunt voor efficiency en slagvaardigheid.

■ OVERLEG

Het Bouwbesluit 2012 is een goed voorbeeld van de manier waarop constructief overleg tot goede resultaten kan leiden. Het nieuwe Bouwbesluit is een Algemene Maatregel van Bestuur, maar is niet van bovenaf opgelegd. De inhoud is tot stand gekomen na langdurig en intensief overleg tussen diverse branchepartijen:

- Overlegplatform Bouwregelgeving;
- Klankbordgroep Gebruiksbesluit;
- Adviescommissie praktijktoepassing brandveiligheidsvoorschriften;
- Diverse organisaties onder leiding van de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland.

■ WAT VERANDERT ER?

Doordat het Bouwbesluit 2012 verder gaat dan eerdere versies, komt de installateur in veel gevallen in een eerder stadium in beeld dan in het verleden. Hierna zijn de belangrijkste gevolgen van het Bouwbesluit 2012 voor de installateur samengevat. Zoekt u specifieke, gedetailleerde informatie, dan kunt u terecht

bij andere, meer uitgebreide publicaties van Uneto-VNI over het Bouwbesluit. Een overzicht daarvan vindt u aan het eind van dit artikel.

■ GELUID EN VENTILATIE

Het Bouwbesluit 2003 stelt geen beperkingen aan het geluidsniveau van de installaties binnen een gebouw of woning. Het nieuwe Bouwbesluit doet dat voor nieuw te bouwen woningen, kinderdagverblijven en scholen wel. De installaties (mechanische voorzieningen) voor luchtverversing, warmteopwekking en warmteterugwinning mogen in het verblijfsgebied van een woning niet meer geluid voortbrengen dan 30 dB. In een verblijfsgebied van een kinderdagverblijf of school mag het geluidsniveau niet hoger zijn dan 35 dB. In de praktijk blijkt dat bewoners en gebruikers van gebouwen geneigd zijn het ventilatiesysteem lager te zetten of zelfs uit te schakelen wanneer ze last hebben van het geluid.

Door het geluid van deze belangrijke installaties aan een maximum te binden, kan het Bouwbesluit bijdragen aan een veilig en gezond binnenklimaat. Deze nieuwe eis kan betekenen dat ventilatiekanalen een grotere doorsnede moeten krijgen om zo minder geluid te produceren. Ook andere geluiddempende voorzieningen aan de installatie kunnen noodzakelijk blijken.

Volgens het Bouwbesluit 2003 geldt een voorgeschreven ventilatiecapaciteit voor verblijfsgebieden en verblijfsruimten. De ventilatievoorziening moet bovendien regelbaar zijn. Dat voorschrift blijkt een bron van misverstanden. Om daar een eind aan te maken, stelt het Bouwbesluit 2012 dat de ventilatievoorziening vier regelstanden moet hebben. [Inmiddels is bekendgemaakt dat deze eis uitsluitend geldt voor natuurlijke ventilatie. Dit artikel zal bij de eerstvolgende correctieronde van het Bouwbesluit worden aangepast.] De nulstand moet zorgen voor maximaal 10% van de voorgeschreven ventilatiecapaciteit. In de minimumstand moet de voorziening 10 tot 20% van de voorgeschreven capaciteit leveren, in de laagstand 10 tot 30% en in de hoogstand 100%.

Het Bouwbesluit 2003 maakt nog gebruik van het begrip 'bezettingsgraadklasse van de gebruiksooppervlakte of het verblijfsgebied'. In het nieuwe Bouwbesluit is gekozen voor de personenbenadering. Daardoor hebben we te maken met enkele nieuwe voorschriften en gebruikseisen. Het nieuwe Bouwbesluit bepaalt de vereiste hoeveelheid luchtverversing in een woning nog steeds aan de hand van de vloeroppervlakte. In de utiliteitsbouw gebeurt dat voortaan op basis van het aantal personen waarvoor de ruimte is bestemd.

■ METERKAST: NOG NODIG?

Het Bouwbesluit 2003 schrijft voor nieuwbouw nog een meterruimte voor, maar in het nieuwe Bouwbesluit komt die eis niet meer voor: de meters moeten in een technische ruimte worden geplaatst, maar een speciale meterruimte is niet meer nodig. In de praktijk zullen de beheerders van de openbare gas-, water- en elektriciteitsnetten waarschijnlijk wél eisen blijven stellen aan meterkasten.

■ DRINKWATER, WARM WATER EN WATERAFVOER

Een drinkwatervoorziening is volgens het Bouwbesluit 2012 in een nieuw gebouw geen absolute vereiste meer. Als het gebouw brandslanghaspels moet hebben, is een voorziening voor drinkwater wél verplicht. De drinkwatervoorziening moet dan voldoen aan NEN 1006+A3 2011. Een voorziening voor drinkwater moet in principe aangesloten zijn op het (openbare) distributienet voor drinkwater.

Alleen als een te lange of te dure aansluitleiding nodig is, is een uitzondering mogelijk. Ook een voorziening voor warm water is niet langer vereist, maar als een gebouw zo'n voorziening wél krijgt, moet ook die voldoen aan de genoemde NEN-standaard. In de NEN-voorschriften staat onder meer dat het drinkwater niet warmer mag worden dan 25°C en dat 'hotspots' dus niet mogen voorkomen. Een installateur zou zijn opdrachtgever hier altijd op moeten wijzen. In de toelichting op het Bouwbesluit wordt voor het voorkomen van hotspots verwezen naar ISSO/SBR 811 en de ISSO-checklist hotspots in waterleidingen. In het nieuwe Bouwbesluit hoeft een afvoervoorziening voor afvalwater geen aansluiting meer te hebben op het openbaar riool. Verder vormt de leiding buiten het gebouw voortaan een onderdeel van de buitenriolering. Het schrappen van deze eisen betekent voor de installateur niet dat deze installaties achterwege kunnen blijven. Zij worden privaatrechtelijk wél voorgeschreven.

■ BRANDVEILIGHEID

Volgens het Bouwbesluit 2012 is een droge blusleiding in bepaalde gebouwen voortaan verplicht. Bij oplevering van een nieuw gebouw moeten de droge blusleiding en de pompinstallatie worden getest. Het Bouwbesluit 2012 stelt nieuwe eisen aan de loopafstand tussen de brandslangaanslui-

ting van de droge blusleiding en een punt in het gebruiksgebied. Voor nieuwbouw is de maximale afstand 60 meter en voor bestaande bouw 110 meter.

Het Bouwbesluit 2012 laat het aan het bevoegd gezag over of een gebouw een brandweeringang moet hebben. Het nieuwe Bouwbesluit bevat wel bepalingen voor situaties waarin een brandweeringang bij een brandmelding automatisch ontsloten moet worden.

Bestaande brandmeldinstallaties die onder de voorschriften vallen, moeten een geldig inspectiecertificaat hebben, dat is afgegeven op grond van het CCV-inspectieschema Brandmeldinstallaties. In het Gebruiksbesluit staat nu nog dat de installatie onder certificaat moet worden aangelegd. Dat voorschrift vervalt.

■ WANDCONTACTDOZEN EN VERLICHTING

Wandcontactdozen en aansluitpunten voor verlichting zijn in woningen en logiesgebouwen niet langer verplicht. Heeft een gebouw een voorziening voor elektriciteit, dan moet die aangesloten zijn op het (openbare) distributienet voor elektriciteit. Net als bij de voorziening voor drinkwater is een uitzondering alleen mogelijk als een te lange of te dure aansluitleiding nodig zou zijn.

■ VERLICHTING

Het nieuwe Bouwbesluit schrijft één algemene

verlichtingssterkte voor van 1 lux. Dit is een absolute ondergrens; veelal schrijft het bestek een hogere waarde voor. De personenbenadering is voortaan ook van toepassing op de vraag of noodverlichting vereist is. Met andere woorden: het aantal personen waarvoor de ruimte bestemd is, bepaalt of noodverlichting verplicht is. Voor onder meer perrons of parkeergarages is noodverlichting alleen vereist als de ruimte onder het meetniveau ligt.

■ MEER INFORMATIE

Het Bouwbesluit 2012 biedt de installateur duidelijkheid. Om die duidelijkheid zo groot mogelijk te maken, heeft Uneto-VNI een aantal publicaties samengesteld met gedetailleerde informatie over de inhoud van het nieuwe Bouwbesluit. Vooral de verschillen met het Bouwbesluit 2003 komen daarin overzichtelijk aan de orde.

- Spoorboekje Bouwbesluit 2012. Een handige uitgave waarin installateurs direct kunnen zien welke bouwvoorschriften direct of indirect van toepassing zijn. Het Spoorboekje is verdeeld in zeven deelgebieden: gastech-niek, ventilatietechniek, elektrotechniek, sanitaire techniek, daktechniek, energie- en milieuprestatie en brandalarmtechniek. Leden en niet-leden van Uneto-VNI kunnen

Wandcontactdozen zijn in woningen en logiesgebouwen niet langer verplicht

het Spoorboekje Bouwbesluit bestellen via de webshop van Uneto-VNI. Leden kunnen het Spoorboekje ook gratis downloaden via het LedenNet (dossier Bouwbesluit).

- Workshop Bouwbesluit 2012. In samenwerking met CursusLoket heeft Uneto-VNI een workshop ontwikkeld die aandacht besteedt aan de veranderingen die het Bouwbesluit 2012 in de praktijk met zich meebrengt. Aan de hand van praktijkvoorbeelden en opdrachten krijgen de deelnemers praktische informatie over de nieuwe regelgeving;
- Websites. Het internet biedt op diverse plaatsen aanvullende informatie over het Bouwbesluit 2012:
  - www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bouwregelgeving;
  - Dossier Bouwbesluit: <https://ledennet.uneto-vni.nl>;
  - CursusLoket: www.cursusloket.nl.

www.remon.com

Aardwarmte - 't zat er al in ... ... en Remon haalt 't er weer voor u uit !

Remon zoekt voor installateurs, architecten en huiseigenaren het complete aardwarmte-systeem. En we leveren het sleutelklaar op tot aan de verwarmingspomp. Heel gemakkelijk, heel vertrouwd.

Waarom zo stil? Omdat Remon het meest competente leverbij' van Nederland is en omdat we zorgvuldig geproefde technische technieken.

Wat betekent dat in de praktijk?

- we leren snel de lokale schiedten, tot 300 meter diep
- we berekenen akkoordig de bijbehorende loofingoverstroom
- we werken netjes en schoon, zonder graafwerk in het terrein of bouwmateriaal dat achterloft verandert het loofing
- we sterven 't oplossen of op uw behoeften
- en we geven 25 jaar sprakegarantie

REMON
passie voor duurzame energie

Waarom Remon?

- SIKB-erkend boorbedrijf
- open en gesloten bronssystemen
- grote en kleine boormachines, geschikt voor elk terrein
- landelijk opererende serviceklant - 24/7 service
- meer dan 25 jaar ervaring

Marum | Dalen | Bepel
0294-61 80 80 | 0294-61 30 40 | 027-463 01 43